

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
Inserat: Prostor 1 m/m x 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupijski in uradni oglaš 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklic, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zaroke 80 K. Zenske ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upraviteljsko „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflcova
ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 334.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:
V Jugoslaviji:
celoletno naprej plačan . K 180—
polletno 90—
3 mesečno 45—
1 15—
V inozemstvu:
celoletno K 240—
polletno „120—
3 mesečno „60—
1 „20—
Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno po askaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.

Bespele sprejema le podpisane in zadošne frankovane.
Rekopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1 krono.
Poština plačana v gotovini.

Po regentovem posetu.

Regent Aleksander se je vrnil v Beograd. Uverjeni smo, da mu ostanejo dnevi, ki jih je prebil na naši zemlji sredi slovenskega ljudstva, v trajnem, neizbrisnem spominu, saj je naše ljudstvo naravnost tekmovalo v tem, da pred vsem svetom pokaže in dokaže svojo neomajno ljubezen in zvestobo državnim ideji in svojo srčno vdanost narodni svoji dinastiji.

Oduševljeni sprejem, ki smo ga priredili Slovenci regentu Aleksandru ob njegovem prvem posetu na naših tleh, je krepak odgovor vsem onim zunanjim in notranjim našim sovražnikom, ki so skušali predstaviti svetu slovensko pleme kot nepriljetelja narodnega in državnega edinstva, kot odpornika vladajoči dinastiji.

Enodušne manifestacije in ovacije, ki so jih prirejali regentu vsi narodni sloji, brez razlike stanu in poklica, so živa pričča, da je misel narodnega in državnega edinstva tako globoko in močno vkoreninjena v srcu našega ljudstva, da je ni sile pod solncem, ki bi jo mogla še kdaj izruvati.

In komu gre zasluga, da se je izvršil ta razveseljav preobrat v mišljenju širokih naših mas?

Morda sedanji naši vladi?

Dovolj smo objektivni in pošten, da bi ji to zaslug brez vsakih pridržkov priznali, ako bi imeli v to le senco kakšnega povoda. Toda, stranka, ki ima sedaj pri nas v Sloveniji vso politično moč v rokah, ni samo nič storila, da okrepi in ojači državno idejo v ljudskih masah, marveč je v svojem delovanju stremila naravnost za tem, da tej ideji po možnosti izpodkoplje in izpodnese tla.

Ali naj to še dokazujemo, ko je pri nas že vsakemu političnemu detetu znano, da se je klerikalna stranka še do nedavnega časa docela neprikrito igrala z republikansko idejo in da še sedaj njeni pristaši brez odpora s strani strankinega vodstva širijo med ljudstvom misel, da bi bilo za slovenski del našega naroda najbolje, ako bi se združil z brati onkraj demarkacijske črte ter si zagotovil v varstvo svojega obstoja najboljše samoupravo.

To so dejstva, ki se ne dajo spraviti s sveta. Ta fakta pa niti stranke, niti iz nje izšle vlade ne zavirajo, da bi na zgo.aj ne nastopali kot edini državotvorni in državovzdržujoči element v deželi. In obema se je posrečilo, da sta s spretnim manevriranjem beogradske vladne

kroge zavedli v zmoto, kakor da bi bil izvor državne ideje v istini zgolj v klerikalni stranki in bi imela ta ideja zanesljivo oporo in zaslombo samo v krogih SLS.

To prepričanje se je v beogradske kroge povodom regentovega poseta nesporno še ojačilo, ker je naša deželna vlada uspela, da se je prav večje nališpala s — pavjim perjem.

Slovenija je sprejela regenta s sijajem, oduševljenjem in ljubeznijo, kakor ni nihče pričakoval. In vse to se je vpisalo na dobro sedanji deželni vladi in njej v zaslugo.

Deželna vlada in stranka, iz katere je izšla, se sedaj solnčita v žarkem solncu pohvale in priznanja, ki sije sedaj iz Beograda, oni pa, ki so v resnici s svojim delom in s svojo brezprimerno požrtvovalnostjo pripomogli, da je postala ideja državne in narodnega edinstva kri in meso in da se je na tako sijajen in edinstven način manifestirala v Sloveniji baš zadnje dni, stoje zapostavljeni na strani in pobirajo drobtine, ki jih jim mečejo z mize tisti, ki so bili še do danes zakleti sovraži Srbov in jugoslovanske ideje! Ali ni najgorenkejša ironija, da je bila v svobodni Jugoslaviji prva odlikovana ona organizacija, ki so jo poklicali v življenje tisti, ki so izdali parolo »Srbe na vrbe«, organizacija, ki je s svojim delom dosledno in načelno pobijala idejo ne samo Slovanstva, marveč tudi Jugoslovenstva, katere ideje razsadnik je bilo od svojega rojstva do danes naše Sokolstvo! A to naše Sokolstvo, ki ga je regent sam pri vsaki priliki odlikoval s svojim priznanjem in pohvalo, je naša deželna vlada potisnila v stran in ga namenoma zapostavila, da bi brez njegovega aktivnega sodelovanja prav v zadnjih dneh ne mogla pošteno urediti niti ene prireditve! To je škandal, ki ga je treba javno prikriti. Ta škandal, ki ga je zakrivila deželna vlada, je tem večji, ker spravlja v docela napačno luč tudi vzvišeno osebo regenta samega!

Čutili smo ves čas, ko je bival regent v naši sredi, da prevladuje na merodajnem mestu na Bleiweisovi cesti tendenca, dati prireditvam na čast prestolonasledniku po možnosti strankarsko obilje, nismo pa pričakovali, da bo strankarska oskornost šla tako daleč, da bi se držnila v svoje strankarske namene izigravati regentovo posvečeno osebo. No, doživeli smo tudi to. Ker smo značaji, nas tudi takšno postopanje ne bo omajalo v naših trdno opredeljenih načelih, da bi v bodoče z isto vneto,

navdušenostjo in požrtvovalnostjo ne delovali za svete one ideje, ki si jih je Sokolstvo zapisalo na svoj prapor. Vlade izginjajo, ideje pa ostajajo in morda ni daleč čas, ko bodo tudi

takšne vlade, kakršna je sedanja naša, pod pritiskom okolnosti iskale prijateljstvo in podporo pri tistih, ki so sedaj zapostavljeni.

Vsesokolski zlet v Pragi.

V Pragi, 26. junija 1920.

Praga in celi češko - slovaški narod preživljajo pomembne trenutke; deset in desettisoč rdečih košulj preplavlja praške ulice in še vedno in vedno prihajajo nove čete — je to prava narodna mobilizacija.

Češko - slovaški narod slavi praznik telesne kulture — tisoč in tisoč mož in žen naj priča celemu svetu o moči in disciplini češko - slovaškega naroda. Zastopniki celega sveta so zbrani v Pragi, da občudujejo to moč.

Vsesokolski zlet je pa tudi močna pesem Svobode. Sokolska misel ni samo tesno združila vse vrste naroda temveč dala moč do novih bojev izselencem in manjšinam v tujini, zanetila v srcih ogenj odpora proti Avstriji in po prevratu je premagala prva npravnostni razpad. Sokolstvo služi celemu narodu, je prostovoljna narodna vojska in največja njegova moč počiva v tem, da je v dobi najhujšega političnega strankarstva, egoizma in koristarstva, ki se je pojavilo po prevratu, visoko dvignilo ščit naroda in republike ter ni iskalo ni najmanjše osebne koristi. Dokaz temu so vsi ti deset in desettisoči, ki se danes zbirajo v Pragi, ki delajo dan za dnevom tiho, nesebično, brez koristi in slave. Sokolstvo je pred vsem poklicano, da čuva telesno čilost narodov, da podžiga neumorno vedno znova in znova ogenj narodne moči, zdravja, energije in discipline — mora biti telesna zgradba višje kulture v bodočnosti in jeklen ščit pravega demokratizma.

Največja škoda je, da danes, ko preplavljajo Prago rdeče srajce, ne moremo občudovati delo — slovanškega Sokolstva. Toda to ne sme motiti naš pogled na te množice — kajti one pomenjajo vstajenje vsega slovanškega Sokolstva in upati je, da doživimo kmalu trenutek ko bo nastopala združena slovanška rodina pod praporom Sokolskim. Na predlog jugoslovanskega Sokolstva se vršijo v teh dneh pomembni razgovori o obnovitvi Slovanke Sokolske Zveze, ki ne bodo ostali brez uspeha.

Včerajšnji popoldan je bil posvečen sokolskemu naraščanju. Na velikanem letenskem telovadišču je bilo celi dan živahno življenje, posebno je pa oživelo popoldne, ko se

je začela zbirati mladina. Vzlic temu, da je bil delavnik, se je zbralo do 70.000 gledalcev. Nastopilo je vsega skupaj 12.500 dečkov in deklic. Krasen je bil pogled na te ogromne množice otrok, ki so disciplinirano in vzorno sledili vsakemu migljaju načelnika Vanička na poveljniški tribuni.

Vse vaje so bile izvajane s tako natančnostjo, da so izzivale neprestano navdušeno vsklikanje občinstva. Toliko resnosti, toliko ljubezni do dela in navdušenja je bilo pri teh malih, da nam so zaigrale solze v očeh, ko smo vse to videli. Pa ne samo tu, ampak splošno smo opažali, da vlada med vsem sokolskim naraščanjem toliko navdušenja za sokolsko idejo in toliko pojmovanja, da je češkemu Sokolstvu zagotovljena najlepša bodočnost, kajti organizacija, kakor tudi narod ne moreta izumreti, ako imata tako mladino. Povsod vidiš te dečke in deklice pri delu — prevzemajo z največjo točnostjo prtljago prihajajočih gostov, delajo in opravljajo vse posle na telovadišču, v pisarnah opravljajo posle kurirjev itd. Na drugi strani pa vlada med njimi red in disciplina in vsaka beseda njihovega načelnika jim je sveta. Krasen je bil zlasti pogled na 6000 malih deklic, ki so nastopile v novih — zelo ličnih in okusnih krojih. Moški naraščaj je nastopil samo v hlačah — bos in brez srajce, kar je zelo lepo vplivalo na celoten pogled. Kakor je bilo opažati pri prostih vajah resnost in disciplino mladine, tako se je pokazala pri igrah vsa vesela otroška duša. Vse telovadišče je oživelo, povsod veselo petje, skakanje in vsklikanje igrajočih se otrok. Na znamenje načelnikovega roga je bilo ogromno telovadišče v par minutah izpraznjeno.

Včeraj popoldne je prišla z veliko zamudo v Prago oficijelna deputacija naše države ministra Ninčič in Pribečević, zastopniki pokrajinskih vlad in raznih kulturnih društev — vsega skupaj do 200 oseb. Na kolodvoru so pričakali to deputacijo zastopniki češke vlade dr. Beneš in Tušar, poslanik Hribar, inspektor vojne Machar ter razni drugi ministri in dostojanstveniki. V imenu češke vlade je pozdravil naše delegate minister dr. Beneš spominjajoč se skupnih bojev Čehov in Jugoslovancev za

osvoboditev naših narodov ter je zlasti poudarjal veliki pomen tega prvega sestanka oficijelnih zastopnikov naše države in češke republike. Za mesto Prago je pozdravil delegata dr. Baxa, za Sokolstvo dr. Scheiner. Na pozdrave je odgovoril za naše delegate minister Pribečević poudarjajoč zlasti veliki pomen skupnega dela Čehov in Jugoslovancev. Na kolodvoru je bila postavljena častna stotinja. Med vožnjo po češki zemlji je bila deputacija povsod veličastno sprejeta — vsled česar je dospel vlak v Prago z veliko zamudo. Pri izhodu iz kolodvora je pozdravila naše delegate mnogobrojna množica. Vsi oficijelni delegati Jugoslavije so nastanjeni v hotelu pri »Zlati husi«.

Telefonska in brzojavna poročila.

NALOGE VESNIČEVEGA KABI-NETA.

LDU. Beograd, 29. junija. »Politika« piše: Vlada dr. Vesniča ima tekmo bodočega tedna rešiti v ministrskem svetu vprašanje o proračunu za leto 1920, finančni zakon, vprašanje o ureditvi izvoza, o agrarni reformi in o zakonskem predlogu radi varstva in reda in dela. Ze sedaj pa se medtem more z gotovostjo trditi, da se tozadevni sklepi ne bodo dosegli na lahek način. Doslej se je samo na eni seji ministrskega sveta, odkar je dr. Vesnič ministrski predsednik, rešilo vse gladko, kakor je bilo treba, drugače pa sta v ministrskem svetu jasno izraženi dve nasprotni skupini, ki debatirata in disutirata o vsaki stvari, kakor da gre za obstrukcijo. Pri obeh skupinah pa se opaža stremenje, da se čimprej sprejme volilni zakon. Pozneje bi se imel sprejeti zakon o občinah, nakar bi se izvedle občinske volitve v Bosni, Hercegovini in Vojvodini, ki jih je treba izvršiti pred volitvami v konstituanto. Kakor se računa, bi se te občinske volitve vršile koncem meseca septembra, volitve za konstituanto pa bi se ne vršile pred mesecem novembrom.

VIDOVANSKA BRZOJAVKA PASICU.

LDU. Ljubljana, 30. junija. Ministrski predsednik dr. Vesnič je poslal na Vidov dan predsedniku naše mirovne delegacije g. Pašiču v Parizu nastopno brzojavko: »Milo mi je što Vas i drugove mogu izvestiti da se Ljubljana reвноsno i dostojno takmičila sa Zagrebom pri prvom prijemu Kraljevića Narnesnika svoje krvi i svoga jezika. Njegova Kraljevsko Visočanstvo ova dva dana pretrpano je cvećem i vrlo je srećno što je u tim

Fran Govekar:

Soltanje.

(Dalje.)

»Prosim, general!«

»Že za Ludovika XIV. so postale naše politične, gospodarske in vobče društvene prilike take, da so morale izzvati najostrejši odpor. Kruta, nesramna samovolja je vladala v Franciji povsod. Vsa vlast je bila v rokah kraljevih in njegovih doglavnikov, bedni, izmrogani narod pa jim je bil deveta briga.« je povedoval Murat. »Državna uprava je služila le koristim kralja in plemstva; zloraba in nasilje sta bila vsakdanski pojav. Na kraljevskem dvoru so živeli razkošno, razblodno in blazno razuzdano, da so usahnile vse državne blagajne, a narod je, izkoriščen in gnjavljen, zapadel najstrašnejši bedi. Te neznosne razmere so se za Ludovika XV. le še poglobile in prikipele za Ludovika XVI. do vrhunca. Kraljevska beseda je bila laž, zakoni vsem v posmeh, ustava igrača v rokah prešestnikov in prešestnic. Taka ni bila božja volja, prečastiti! Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!« je učil Krist, a kralj in kraljica sta ljubila le sebe!«

»Pa narod izzivala in se njegovemu obupu rogala!« je vzklilni častnik konec mize s plamtečim pogledom.

»Ako se je vsak poedinec omejil v svoji svobodi,« je nadaljeval Murat, »ako se je ves narod prostovoljno podredil zakonom ter je zaupal oblast nad seboj vladarju, zato vendarle narod ni prestal biti pravi suveren!«

»Nikdar ne! Narod ne pozna suverena nad seboj!« so pritrdjevali častniki.

»Vladar vrši oblast le v narodovem imenu,« žezlo in krono ima le iz narodovih rok — zakoni so le izraz narodove volje in le tej lastni volji se narod pokorl. Vladar je le čuv var zakonov in ustave, ki jo postavi narod! Vladarska čast in oblast sta torej le stvar zaupanja. Ako pa je kralj to zaupanje zapravil, pogazil zakone in prelomil ustavo, je izgubil tudi svojo oblast in suvereniteta mora preiti zopet v roke ustave. Ako se hoče tak vladar z lažmi, zvijačami in celo s kruto silo upreti narodu, pristoji narodu pravica, da to silo odbije s silo ter da ravna z njim po zakonih tako kakor z vsakim drugim le manjšim zločincem!«

»In to je Francija storila! Zal, le prekasno! Za nami store isto še drugi narodi! Tudi Angleži in Rusi so delali tako!« so vzklkali častniki.

Mladenič na koncu mize pa je dvignil čašo in z zanosom zakipel:

»Živela Francija! Živela republika!« Navdušeno so se mu pridružili tovariši. Tedaj pa je nastalo pred župniščem živo govorjenje, vzklikanje, ropot, rožljanje in nato bobnanje. Straža je stopila pod orožje in nekoga pozdravljala.

»To je Bernadotte!« se je razveselil Murat, šel naglo k oknu ter potrdil: »On, on je!« »Zdrav Francon!« je zaklical nekdo pred hišo.

»Zdrav, Jean!« je odgovoril Murat, ki so mu zdeli vojaški prilimek »Francon«, in hitel svojemu šefu - generalu naproti.

V obednico je stopil dolg, okoli trideset let star mož, Jean Jules Bernadotte, divizijski general in vrhovni poveljnik francoskih polkov, ki so prodirali preko Kranjske na Korško.

Brezobzirno demokratski republični se je izražal tudi v njegovi preprosti uniformi in v široki troljni šerpi, ki se mu je ovijala okoli pasu. Prvo, kar je opazil župnik Wenigar na njem, je bila ta šerpa, potem pa njegov preveliki dolgi in mogočno zakrivljeni nos ter velike, skoraj črne in izredno žive oči. Ni bil lep ta general, a njegove bistre oči, njegovi gosti, črni kodri, ki so se mu valovili preko ušes in daleč preko vratu, njegova mala ženska nata-

visoko, nazaj viseče čelo in mehka, okrogla brada . . . vse to ga je delalo sila prikupega. Kakor mlajši tovariš Murat je bil tudi Bernadotte obrt in brez brk ter je nosil le do podbradka sezajoče košate črne zalisce.

Naglo in prijazno je stisnil Muratu roko in se obrnil takoj k župniku.

»Gospod Hueber mi je pokazal pot k vam, prečastiti,« je dejal. »Ne zamerite, da vas motim v vaši gostoljubnosti!« — in podal mu je obe roki. »Že vidim, da se mojim tovarišem godi v vaši hiši bolje nego svatom v Kani galilejski.«

Nato šele je pozdravil druge tovariše. Wenigarju se je zdelo, da vlada med njimi najtoplejši prijateljstvo in da ne poznajo v šaržah nikakega razločka. Bernadotte se je z njimi šalil, sedel na povabilo župnikovo v sredo mednje, in ko je postavil župnik predenj polno čašo kot temna kri rdečega vipavca, jo je general dvignil visoko predse, pogledal skozi steklo in dejal:

»Na srečo in svobodo vašega naroda prečastiti! Na čast in blagor vaše domovine, ki je tako lepa in zdrava kakor to ružno vince!« — in izpil je čašo do dna.

Rad se mu je pridružil Wenigar in z njim vsa družba.

Bernadotte je temperamentno nade-

raspoložljivima proslavilo Vidov dan med našom slovenačkom bračom. Vesniči.

LADJA »KRALJ PETER I.«

LDU Split, 28. junija. V Molenti (Dalmacija) so zgradili pravo betonsko ladjo v Jugoslaviji po sistemu dr. Stjepana Sirečiča in Marka Kise. Poizkusi na morju so dobro uspeli ter se nadaljujejo. Blagoslovljenje ladje se bo vršilo na slovesen način. Prva ladja tega tipa bo nosila ime »Peter I.« ter bo služila razvoju naše mornarice.

ZAKONSKI OSNUTEK O DRŽAVNIH URADNIKIH

LDU Beograd, 29. junija. Uradniki, poduradniki in sluge so v prvih treh letih službe začasni, potem pa postanejo stalni in ne morejo biti brez obsojbe odpušteni ali vpokojeni. Ostavka na državno službo je možna, v primeru dokaza bolezni in po končanem 60 letu starosti ali po dovršenih službenih letih. Uradnike od 1. do 6. razreda imenuje, premešča in vpokojuje kralj na predlog ministra, ostale uradnike pa minister, odnosno pristojne oblasti. V 1. čin. razredu je predsednik državnega sveta, predsednik kasacijskega sodišča in glavne kontrole, v 2. razredu so državni svetniki, predsednik oddelkov v kasacijskem sodišču in glavni kontrolni izredni poslaniki in polnomočni ministri v inozemstvu, pomočniki ministrov in predsednik apelacijskega sodišča, v 3. čin. razredu so generalni direktor ministristva, upravnik monopolov, predsednik oddelkov apelacijskega sodišča, kasacijskega sodišča in člani glavne kontrole, v 4. čin. razredu so apelacijski sodniki in svetniki poslaništva v inozemstvu, v 5. razredu so načelniki oddelkov v ministristvu in inšpektorji ministristva, v 6. razredu so podnačelniki oddelkov ministristev, v 7. razredu so tajniki ministristev, v 8. razredu pisarji ministristev, v 9. razredu istotaki. Za vsako drugo službeno razmerje, ki se v tozadevnem določilu ne omenja, bo ministrski svet osnoval činovne razrede po gorenji shemi. Pravica do polne pokojnine se prizna po 35 službenih letih, pravico do pokojnine pa dobi vsak državni uradnik, poduradnik in sluga po 10 službenih letih v višini 50%, za vsakega nadaljnjega pol leta 1% več. Družina dobi pokojnino v primeru smrti v oni višini, kakor bi jo imela, ako bi se v istem času vpokojila. Ena oseba dobi 50%, dve 60%, tri 70%, štiri in več 85% osnovne plače. V nobenem primeru pa ne more biti pokojnina manjša od 600 dinarjev in večja od 10.000 dinarjev. Državni uradnik plača sorazmerno 1—4% davka od svoje plače brez vsakih drugih doklad. Poduradniki in sluge so oproščeni plačevanja davka. Dokler trajajo izredne dražnjske razmere, se morejo začasno plačevati dražnjske doklade. Razdelitev v razrede in stopnje bodo izvršili resortni voditelji po zaslišanju komisije za razdelitev, ki bo imenovana v vsakem resortu.

VASELJENSKI ZBOR V CARIGRAJU. — UJEDINJENJE PRAVOSLAVNE IN ANGLIKANSKE CERKVE.

LDU Beograd, 29. junija. »Balkan piše: Komisija srbske pravoslavne cerkve, v kateri sta bila žički episkop Nikola in profesor bogoslovja dr. Vojislav Janjić, se je vrnila iz Carigrada ter prinesla seboj privoljenje carigradske patriarhata in grške cerkve, da sme srbska pravoslavna cerkev sama dovoljevati drugo poroko duhovnikov. Definitivni sklep glede druge poroke svečnikov, ki bo obvezen za vse pravoslavne cerkve, bo sprejet na vasijskem zboru, ki bo 1. 1921. v Aja Sofiji in h kateremu bo poleg pravoslavnih cerkev novobitna tudi anglikanska cerkev in se boob tej priliki tudi izvršilo ujednjenje anglikanske in pravoslavne cerkve.

POVRATEK VOJNIH UJETNIKOV.

LDU Beograd, 29. junija. V sled posredovanja naše vlade se je v zadnjem času pospešilo odpošiljanje vojnihi ujetnikov iz Italije. Poslednji transport s 310 ujetniki je došel v Dubrovnik pred nekaj dnevi. Ujetniki izgledajo zelo slabo ter se vsi pritožujejo nad trpljenjem in mukami, ki so ji morali pretrpeti v Italiji.

DIJAŠKE MENZE.

LDU Beograd, 29. junija. Vse dijaške menze bodo do prihodnjega šolskega leta zatvorjene. Odprta bo samo ena menza za Slovence iz zasadenega ozemlja in one dijaše, ki so brez staršev.

KOMISIJA ZA DOLOČITEV MEJA.

LDU Beograd, 29. junija. Tekom meseca julija bodo poslani na mejo na podlagi sklepa vrhovnega sveta v Parizu posamezne komisije za določitev državnih mej. V teh komisijah bodo zastopniki vseh velikih sil in prizadetih držav. Za določitev meje napram bolgarski meji je določen od naše strani general Dušan Stefanović. Meja napram Bolgarski se bo določila točno po mirovni pogodbi, sklenjeni v Neuilleu. Caribrod in Bosilgrad pripadeta Jugoslaviji.

ČRNOGORCI IN ALBANCI POBILI DVA SRBSKA BATALJONA?

Podgorica, 28. junija. Na Kosovem polju se je vnela velika bitka med belgradskimi četami in alban-skimi vojaštvom. Situacija je vedno opasnejša. Odpor se širi tudi proti severnemu gorovju. Srbija ne more umiriti črnogorskega odpora. Belgradska vlada je poslala polkovnika Ristića, da uduši odpor, ali Črnogorci in Albanci so pri prvem spopadu uničili dva srbska bataljona. (Tako poročajo namreč italijanski listi, ki jih boli srce, da italijanska vojska ni mogla ničesar doseči ne v Črnigori ne v Albaniji. Raditega se tolažijo sedaj s takimi le brzojavkami, katerim se razsodni del italijanske javnosti smeje tako, kakor mi. (Prip. uredn.)

PAPEŽA ZADELA KAP?

Rim, 28. junija. Pri funkciji propagandistive Oliviera Petra se je bilo opazilo, kako papež Benedikt XV. težko vzdiga desno roko in da tudi ne more blagosloviti kakor navadno. Sodilo se je, da izvira to iz revmatizma, ki se bo dal odpraviti, ali indispozicija je ostala in sedaj se tudi papeževa desna noga ne more gibati kakor navadno. Zdravniki se trudijo, da bi vrnili papežu popolno zdravje.

DELO KOMUNISTOV IN ANARHISTOV V JAKINU (ANCONA).

Jakin, 27. junija. Bataljon 10. bersalierskega polka je imel oditi v Albanijo, pa se je uprl, razorožil oficirje in postavil strojne puške na okna. Proti vojašnici je prišla takoj inkantacija in oddelek bersalierjev. Prišla je tudi artiljerija. Prišlo se je streljanje. Nekaj je bilo mrtvih, več ranjenih. Proglašen je bil s strani »Camere del Lavoro« generalni štrajk. Organiziran je bil velik vpor komunistov in anarhistov. Agitacija se je razširila tudi na sosedne občine. Sedaj upornikov je bil v okrožju »Camere del Lavoro«, kjer je bila postavljena tudi strojnica. Vojaštvo lo-

vi komuniste, prijeli so 193 osebi, zaplenili mnogo orožja in municije, sod bencina, 2 strojni puški in en avto. Med ranjenimi se nahaja tudi neki Simon Schneider, komunist z Reke, ki je bil v zvezi z glavnimi tukajšnjimi anarhisti.

KONFLIKT MED KLERIKALCI IN ANARHISTI V SAREZU.

Brescia, 28. junija. Klerikalno društvo tekstilnih delavcev je včeraj razvilo svojo zastavo. Po maši je govoril odvetnik Belloni na mestnem trgu. Prišli so anarhisti. 17letni Angelo Couvassi je zakričal: »Viva l' anarhia!« Nastal je krik in vik in pretep. Karabinjerji so hoteli miriti. Anarhisti so streljali, na kar so rabili orožje tudi karabinjerji. Tri osebe so mrtve, med njimi karabinjer Renfi, več ranjenih.

MEDNARODNI ČASNIKARSKI SINDIKAT.

LDUPraga, 28. junija. Ob 10. dopoldne je v državni zbornici zboroval mednarodni časnikarski sindikat. Zborovanje je otvoril predsednik češkega sindikata dr. Svatek v francoskem, angleškem in srbo-hrvatskem jeziku. Navzoč je pozdravil tudi minister za zunanje stvari dr. Beneš. Čehi, Angličani in Amerikanci so priredili Jugoslovanom živahne ovacije. Govorili so vsi zastopniki časnikarstva iz zaveznih in pridruženih držav razen Italijanov, ki niso došli na zborovanje. V imenu jugoslovenskih časnikarjev je govoril v francoskem in srbo-hrvatskem jeziku urednik Kisek iz Splita. Sprejeta je bila resolucija glede ustanovitve mednarodnega časnikarskega sindikata v Bruslju.

Popoldne se je vršila zopet javna teledavba sokolstva pri natlačeno polnih tribunah. Uspeh je bil sijajen. Navzoč je bil predsednik Masaryk in zastopniki tujih držav. Nocoj priredi jugoslovensko poslaništvo banket povodom proslave Vidovega dne.

ČEŠKO - FRANCOSKA ZVEZA.

LDU Dunaj, 30. junija. (DKU.) Kakor javljajo listi iz Prage, je bivši francoski ministrski predsednik izjavil na sokolskem kongresu naslednje: Ljubezem med Čehoslovaki in Francozi je vsled tradicije nerazrušljiva. Francozi in Čehi imajo istega sovražnika in se morajo truditi, da ga skupno razorožijo, da jih ne bo mogel več napadati.

Politične vesti.

»Zahvala hrvaškega kralja LDU.

Zagreb, 30. junija. Ban dr. Luginja je prejel nastopno brzojavko: Ta tretotek je Nj. Vis. kraljevič prispel popolnoma zdrav v svojo prestolnico. Vrhšen vsled sprejema v divnem Zagrebu in po vseh krajih mile mu Hrvatske in Slavonije je Nj. k. Vis. blagovolilo odrediti, da se Vam zahvalim v njegovem imenu za sijajni sprejem v glavnem mestu Hrvatske in Slavonije, ki mu bo ostal v neizbrisnem spominu. — Dr. Milenko Vesnić.

Rekonstrukcija pokrajinskih vlad. Beograd, 30. junija. V političnih krogih se zatrjuje, da se bo takoj po vrnitvi prestolonaslednika-regenta načelo vprašanje rekonstrukcije pokrajinskih vlad. Zatrjuje se, da morajo biti rešena vsa tozadevna vprašanja do konca tega tedna. Ministrski predsednik dr. M. Vesnić se v tem oziru trdno opira na demokrate, vendar pa vkljub vsem informacijam ni verjetno, da bi se kakšna rekonstrukcija vseh pokrajinskih vlad mogla izvršiti kar čez noč.

Parlamentarne politične. Beograd, 30. junija. »Beogradske Dnevne« poroča, da bodo radi hude vročine preložene seje narodnega predstavnstva na poznejši čas, najmanj pa za dobo dveh mesecev.

Pogajanja z Avstrijo. LDU, Beograd, 27. junija. »Politika« piše: Pregovori, ki se vodijo v Beogradu z avstrijskimi delegati, so prišli do vrhunca. Avstrijski delegati so odbili našo zahtevo, da dvigne avstrijska vlada sekvester premoženja in zaplenitev premičnega imetja naših podanikov. Vrednost tega imetja in gotovine, ki je avstrijska vlada stavila pod sekvester, znaša 1.2 milijard. Kakor se čuje, naši delegati ne bodo pristali na tako ureditev zadeve, vsled česar bi se pregovori lahko uklinili.

Italijani proti sokolskemu zletu v Pragi. Iz Sušaka poročajo: Poveljnik karabinjerjev na Sušaku poročnik Marzelli, je prepovedal potovanje naših Sokolov iz okupiranih pokrajin v Prago. Kljub intervencijam čehoslovaškega konzula je prepoved ostala v veljavi.

Globoči za neodvisnost Albanije. Rim, 27. junija. Min. predsednik Giolitti je imel danes glede Albanije nastopni govor: Predpostavjam, da ne bomo poslali čet v Albanijo, ali to ne zadostuje. Mislim, da je umestno, ako spregovorimo odkrito o namenu Italije glede albanske vprašanja, ki je za danes prvovrstne važnosti. V odnošju z Avstrijo, ki je ogrožala neodvisnost Albanije, sem se držal teza, da Albanija ne sme biti ne avstrijska ne italijanska, marveč samostojna, povsem neodvisna. Danes pa obelodani Albanijsko sosedni narodi, vsak hoče en kos. V sled tega vprašanja ni več tako priprosto kakor nekdanj. Mi pa se držimo teza, da bo Albanijska povsem neodvisna. Povdarjam, da če drugi prikliti, da treba se povsem odločiti protektorata ali mandata za Albanijo, Albanija mora biti samostojna.

in bolj za produkcijo. Pri naglem razrajanju je nujno, da bi se tudi produkcija zviševala in bi postajala intenzivnejša. Ali pod kako formo se ima djeti to? Ljudstvu so odprti dve poti: individualizem ali komunizem. Prvi misli, da se doseže največji uspeh z osebno brigo, z lastno inicijativo, ki je privedla skupnost na današnje stopinje. Stvoritev imetja (ni treba, da je to le tovarniška produkcija, ki je le del vse produkcije) je pogojena z osebnim stremjenjem, ki ga vzpodbuja upanje na blagostanje in udobnost, to stremjenje pa je spočeto v egoizmu, časti in hrepenenju, in spremljano z dobro voljo, zagotovitvi lepše bodočnosti onim, ki pridejo za nami. To je brez prikriževanja individualizem, ki pa nikakor ni protisocialen, kajti ako je ugoden individualu, je ugoden tudi celoti. Drugi misli, da se s sestavljenim stremjenjem ljudi pridela več. V teoriji se zdi to prav, ali v praksi je drugače. Človek, ki nima več individualnega nagiba, postaja brezbrizen, vse jedno mu je, človek, ki vidi, da ni mogoče, povsopi se do lastnega blagostanja iz svoje ga dela, postopa hladno, brez zanimanja in čisto delo zanemari. To vidimo nad tisočih slučajev. Ne pozna ljudskih lastnosti: kdor trdi, da bi človek delal lepše, ako bi bil brez lastnega nagiba in hrepenenja, netvariti si lepšo življenjsko situacijo in blagostanje. Komunizem misli to s svojimi teorijami odkritostno. Ali odkritostnost ne izločuje zmot in zgodovine vseh komunističnih poskusov, ki so se ponesrežili. Ni mogoče stvoriti velikega stremjenja po uspehu in po največji produkciji, ako je človeku vzeta svoboda in stremjenje po svojem imetju, ki sta neizogibni potrebi za borenje in smago, ako je vzeto hrepenenje po višjem in popolnejšem, in ako se mesto tega da človeku odmerjeno življenje, nekako kasarniško, brez obsorja, brez cilja in ako ustvari iz njega nekako mehanično organizacijo, proti čemur se vsak delavec že danes upira. Komunizem ne more dati velike produkcije že iz tega razloga, ker prirojen hrepenenje po udobnosti zapeljuje večino, da bi se pri produkciji ne trudila preveč in bi delo najraje drugim prepustila. »Matine« si ocer nam ni povedal nič novega, priobčujemo pa njegova izvajanja v dokaz, da se presoja pri Francozi individualizem in komunizem jednako kakor pri nas nas.

»Razsodišče ali plebiscit na Tešinskem. LDU, Praga, 27. junija.

Ministrstvo zunanjih stvari je prejelo od konference poslanikov poziv, da se čehoslovaška in poljska vlada čim prej izjavita, ali sprejmeta arbitražo v tešinskem ozemlju, ali ne. Ako se odbije razsodišče, se bo vršil plebiscit na spodnjem ozemlju v najkrajšem času.

Legalizacija volitev. LDU, Praga, 27. junija. Ministrstvo zunanjih stvari je prejelo od konference poslanikov poziv, da se čehoslovaška in poljska vlada čim prej izjavita, ali sprejmeta arbitražo v tešinskem ozemlju, ali ne. Ako se odbije razsodišče, se bo vršil plebiscit na spodnjem ozemlju v najkrajšem času.

Legalizacija volitev. LDU, Praga, 27. junija. Ministrstvo zunanjih stvari je prejelo od konference poslanikov poziv, da se čehoslovaška in poljska vlada čim prej izjavita, ali sprejmeta arbitražo v tešinskem ozemlju, ali ne. Ako se odbije razsodišče, se bo vršil plebiscit na spodnjem ozemlju v najkrajšem času.

Legalizacija volitev. LDU, Praga, 27. junija. Ministrstvo zunanjih stvari je prejelo od konference poslanikov poziv, da se čehoslovaška in poljska vlada čim prej izjavita, ali sprejmeta arbitražo v tešinskem ozemlju, ali ne. Ako se odbije razsodišče, se bo vršil plebiscit na spodnjem ozemlju v najkrajšem času.

Katoličanstvo o Mariboru.

Dr. Korošec si je v bil v glavo, da mora v Mariboru pozdraviti regenta Aleksandra knezožof Napotnik. Mi sa svojo osebo nimamo nič proti temu, če se gospod Napotnik spokori in prelevi iz prejšnjega nemškutarja — avstrijskega mišljenja pod avstrijsko vlado mu sploh ne očitamo — in le pozdravljati bomo, če postane ta gospod novi državni ravnotako vdan prelat, kakor je bil vdan avstrijski državi. Gospod knezožof je moral svoj govor tudi predložiti v nekako cenzuro in pripoveduje se nam, da je tudi ta govor prišel pred ministrski svet. Skof je pričelom tega govora hotel regentu povedati, kaj da ga je pravzaprav privedlo do tega, da se je vendar odločil pozdraviti novega vladarja. Kot glavni varok je v tem oziru hotel navesti: »ker je papež Benedikt novo jugoslovansko državo od svoje strani priznal!« Če torej papež države ne bi priznal, bi tudi Napotnik ne pozdravil novega vladarja. Na vsak način čudno utemeljevanje! Pripoveduje se, da je ministrski svet dotično motivacijo čital iz Napotnikovega govora, — je li g. Protit temu ugovarjal, pa ne vemo. Take epizode moramo iz srca obžalovati, ker nasoj v sebi kalijo bodočih konfesionalnih preprirov, ki bodo v največjo pogubo mladi jugoslovanski državi. Upamo, da se taki nazorji polagoma izstrebijo iz naše arede, ker mora vsak pameten človek prevideti, da bomo težko doživeli, da bi bila država kdaj samo pravoslavna ali pa samo katoliška. Vsekega prelata prva dolžnost pa je, da takaj blaži pojme in da ne meče med narod isker, iz katerih bi nastali hudi požari! Odstavek: »Mi ljubimo od papeža Benedikta službeno priznano kraljevinco« je bil najpro spremljen v enostavni stavci »Mi ljubimo svojo kraljevinco« ob koncu konov pa je bil tudi sam škof Napotnik črtan s liste govornikov. Na digavo inicijativo, ne vemo.

Katoličanstvo o Mariboru.

Dr. Korošec si je v bil v glavo, da mora v Mariboru pozdraviti regenta Aleksandra knezožof Napotnik. Mi sa svojo osebo nimamo nič proti temu, če se gospod Napotnik spokori in prelevi iz prejšnjega nemškutarja — avstrijskega mišljenja pod avstrijsko vlado mu sploh ne očitamo — in le pozdravljati bomo, če postane ta gospod novi državni ravnotako vdan prelat, kakor je bil vdan avstrijski državi. Gospod knezožof je moral svoj govor tudi predložiti v nekako cenzuro in pripoveduje se nam, da je tudi ta govor prišel pred ministrski svet. Skof je pričelom tega govora hotel regentu povedati, kaj da ga je pravzaprav privedlo do tega, da se je vendar odločil pozdraviti novega vladarja. Kot glavni varok je v tem oziru hotel navesti: »ker je papež Benedikt novo jugoslovansko državo od svoje strani priznal!« Če torej papež države ne bi priznal, bi tudi Napotnik ne pozdravil novega vladarja. Na vsak način čudno utemeljevanje! Pripoveduje se, da je ministrski svet dotično motivacijo čital iz Napotnikovega govora, — je li g. Protit temu ugovarjal, pa ne vemo. Take epizode moramo iz srca obžalovati, ker nasoj v sebi kalijo bodočih konfesionalnih preprirov, ki bodo v največjo pogubo mladi jugoslovanski državi. Upamo, da se taki nazorji polagoma izstrebijo iz naše arede, ker mora vsak pameten človek prevideti, da bomo težko doživeli, da bi bila država kdaj samo pravoslavna ali pa samo katoliška. Vsekega prelata prva dolžnost pa je, da takaj blaži pojme in da ne meče med narod isker, iz katerih bi nastali hudi požari! Odstavek: »Mi ljubimo od papeža Benedikta službeno priznano kraljevinco« je bil najpro spremljen v enostavni stavci »Mi ljubimo svojo kraljevinco« ob koncu konov pa je bil tudi sam škof Napotnik črtan s liste govornikov. Na digavo inicijativo, ne vemo.

Dr. Korošec si je v bil v glavo, da mora v Mariboru pozdraviti regenta Aleksandra knezožof Napotnik. Mi sa svojo osebo nimamo nič proti temu, če se gospod Napotnik spokori in prelevi iz prejšnjega nemškutarja — avstrijskega mišljenja pod avstrijsko vlado mu sploh ne očitamo — in le pozdravljati bomo, če postane ta gospod novi državni ravnotako vdan prelat, kakor je bil vdan avstrijski državi. Gospod knezožof je moral svoj govor tudi predložiti v nekako cenzuro in pripoveduje se nam, da je tudi ta govor prišel pred ministrski svet. Skof je pričelom tega govora hotel regentu povedati, kaj da ga je pravzaprav privedlo do tega, da se je vendar odločil pozdraviti novega vladarja. Kot glavni varok je v tem oziru hotel navesti: »ker je papež Benedikt novo jugoslovansko državo od svoje strani priznal!« Če torej papež države ne bi priznal, bi tudi Napotnik ne pozdravil novega vladarja. Na vsak način čudno utemeljevanje! Pripoveduje se, da je ministrski svet dotično motivacijo čital iz Napotnikovega govora, — je li g. Protit temu ugovarjal, pa ne vemo. Take epizode moramo iz srca obžalovati, ker nasoj v sebi kalijo bodočih konfesionalnih preprirov, ki bodo v največjo pogubo mladi jugoslovanski državi. Upamo, da se taki nazorji polagoma izstrebijo iz naše arede, ker mora vsak pameten človek prevideti, da bomo težko doživeli, da bi bila država kdaj samo pravoslavna ali pa samo katoliška. Vsekega prelata prva dolžnost pa je, da takaj blaži pojme in da ne meče med narod isker, iz katerih bi nastali hudi požari! Odstavek: »Mi ljubimo od papeža Benedikta službeno priznano kraljevinco« je bil najpro spremljen v enostavni stavci »Mi ljubimo svojo kraljevinco« ob koncu konov pa je bil tudi sam škof Napotnik črtan s liste govornikov. Na digavo inicijativo, ne vemo.

Protestna stavka akademskih omladin.

Obširno je že dnevno »časopisje« razpravljalo o vseh težkočah in stanovanjskih neprilicah, katere ovirajo kulturni razvoj naše visoke tehnike šole. V sredo dne 30. junija dopoldne so tehniški doživeli globoko razočaranje. Na črni deski tehniškega dekanata so čitali lakonično dekanovo obvestilo, da se V. semester ukine zaradi pomanjkanja prostorov. Mladina, ki se je po težkih letih krvave borbe za osvobodjenje sedaj posvetila duševnemu delu, je sklenila v znak protesta stopiti v enodnevno stavko. Solidarne s tehniko so se takoj izjavile vse ostale fakultete, tako da je danes zjutraj nastopila na jugoslovanski univerzi v Ljubljani splošna stavka akademskih omladin.

Ob 9. dopoldne so se začeli zbirati pred univerzo vsi akademiki. Imeli so kratek, miren shod. Tehnik Milutin Debelak je kratko omenjal dekanovo obzavo in nevarnost, da bodo tehniki prisiljeni opustiti študij, če se jim ne zagotovi rednega poslovanja šole in če se ne osigura zadostnih prostorov. Tehnik Sinkov je nato prebral obširno, odločno resolucijo, ki zahteva, da se mladi tehniški šoli zajamči neovirani napredek in razmah in da se ukrene vse potrebno, da bo zagotovljen 5. semester. Resolucija med drugim predlaga, naj se za žensko obrtno šolo porabi protori Virantove hiše, kjer je nameščena nemška šola, za katero pa naj se začasno preskrbe učni prostori kje drugje.

Po soglasno sprejeti resoluciji je shod zaključil tehnik Ivan Mrevlje s temperamentnim govorom, povdarjajoč, s kakšnimi težavami se mora boriti akademska omladina, ona omladina, ki se je dolga leta borila na bojnih poljanah za svobodo, ki pa naj sedaj žrtvuje še svojo eksistenco vlad neumestno počasnega delovanja merodajnih faktorjev glede stanovanjskega vprašanja. Potrebno je, da jih požene — v muzej.

Po shodu se je omladina formirala v dolgo povorko, ki je šla pred deželno vlado, kjer je peteročlanska deputacija izročila predsedniku dr. Brejcu na shodu sprejeto resolucijo.

Regentova zahvala.

LDU Ljubljana, 30. junija. Predsednik deželne vlade za Slovenijo g. dr. Brejc je prejel iz Beograda nastopno brzojavko, datirano z dne 30. junija zjutraj: »Njegova Visokost regent je pravkar popolnoma čil došel v svojo prestolico, vrzadecem nad sprejemom v beli Ljubljani in po vseh krajih mile mu Slovenije, po kateri mu je srce srčno občutljivo pri tem njegovem prvem potoku. Njegovo kraljevisko Visočanstvo mi je blagovoliilo naročiti, da se Vam v njegovem imenu zahvalim za sijajni sprejem v glavnem mestu Slovenije, ki bo ostal nepozabljien v njegovem spominu. — Predsednik ministrskega sveta dr. Milenko Vesnić.

Regent na ljubljanskem gradu.

Ljubljanski Grad s svojim Krasnim razgledom vabi naravnost vsakega, da si ogleda mesto s tega starodavnega kraja. Zato je bilo pričakovati, da ga bo tudi Njega Visočanstvo Prestolonaslednik počastil z obiskom.

Mestna občina je napravila čim dostojnejši sprejem svojemu vladarju.

Dohod skozi grajsko dvorišče je bil s smrekovi okrašen, in je izgledal kot smrekov gozdiček. Po tleh preproge. Grajska kapelica praznično okrašena in ozarjena po vseh lučih na altanju in na lestencu. Dohod po stopnicah v stolp ves v zelenju in radi boljše svetlobe po novo napeljavni električni luči razsvetljen.

Ob 17³⁰ popoldne se je pripeljal kot prvi v avtomobilu prestolonaslednik naravnost do vrat grajskega poslopja.

Javil se mu je kot upravitelj Grada magistratni svetnik Jančigaj. Prestolonaslednik ga jako ljubezno vpraša: »A vi ste upravitelj Grada?« in mu poda roko. Na njegovo vprašanje po znamenitostih Grada, je naprosil regent upravitelja, da ga povede v grajsko kapelico in na stolp.

Na stolpu samem so bile pogrnjene preproge in je bilo postavljenih pet lepih naslonjačev, ker jih več radi počilega prostora ni bilo mogoče postaviti —, med njimi baržunast stol za prestolonaslednika.

Prišedši na stolp, se je prestolonaslednik takoj vsedel na levo njemu predsednik dr. Brejc, na desno generalščabno karto lepe panorame, ki se je razgrinjala pred njimi. Le škoda, da so sonarne megle zakrivala naše ponosite Kamniške planine in Karavanke, potem bi bil razgled še čarobnejši, kakor pa je bil.

Regent je predvsem vprašal, v kateri smeri, da leži Trst. Iz tega se jasno vidi, kako je prestolonaslednik pri srcu to divno naše pomorako mesto in kako važnost polara nanaša.

Prestolonaslednik je bil jako vselegra razpoloženja in občudovati je bilo res ljubezljivo in neprisiljeno njegovo obnašanje. Po kakem 10 minutnem ogledovanju je zapustil regent stol in Grad navdušen, kakor ob prihodu pozdravljen od množice v Gradu in pred Gradom.

Isjava „Jugoslov. dem. stranke“.

Načelstvo Jugoslovenske demokratske stranke je v seji dne 30. junija t. l. vzelo z zadoščenjem na znanje izjavo zahvale, ki jo je izrekel g. ministrski predsednik Vesnić našim

somišljenikom radi sprejema njegove Visočanstva regenta. Načelstvo izreka iskreno radost, da si je za vso Jugoslavijo prevažni posej prestolonaslednika izvršil tako častno. Objašnjuje, da je na vladi sedeča stranka tudi ta trenutek zlorabila, odvrnila napredno ljudstvo in rinila v ospredje svoje strankarje. Zlasti obžalujemo, da je pri sprejemu deputacij vlada zaprečila ožji stik z ljudstvom. Načelstvo se zahvaljuje napredni javnosti, da je v kljub raznim klerikalnim netaktnostim nastopila disciplinirano tako, da se je proslava vršila brez mačnih incidentov.

Načelstvo Jugoslov. dem. stranke.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. julija 1920.

— Prestolonaslednik Aleksander in Slovenci. Lepota naše Gorenjske in vdanost Slovencev sta napravila na prestolonaslednika najboljši utis. Regent Aleksander je izrazil ponovno svojo zadovoljnost nad prisrčnim sprejemom v Sloveniji. V kratkem se namerava vrniti na Bled, kjer želi bivati dalje časa. Slovensko lovsko društvo bo podarilo regentu pet najlepših revirjev pod Triglavom, ki so bili preje last berlinskega bogataša dr. Wertheimerja. Vila Zlatorog v Bohinju bo pa regentov lovski grad. Kakor čujemo, pride kraljevič Aleksander na daljše bivanje na Bled meseca avgusta.

— Odlikovanje. Na predlog ministra vojne in mornarice je odlikoval Prestolonaslednik Regent šefa Zdravstvenega oddelka za Slovenijo dr. Ivana Oršića za njegove izredne zasluge, ki si jih je stekel kot zdravstveni referent Dravske divizije zlasti ob priliki grozeče epidemije pegavca z redom Belega Orla IV. stopena. Kakor znano je bil dr. Oršić za časa balkanske vojne odlikovan z redom Sv. Save II. stopena v priznanje za njegovo požrtvovalno delovanje kot prostovoljni šef-zdravnik v srbski vojski.

— V vojsnili. Vsi dnevniki so v poročilu o vojaški paradi omenjali le pehotni polk št. 40. Točno moramo zabeležiti, da so bile le štiri čete (1 bataljon) tega polka, dočim je bil polk št. 37 udeležen z vsemi štirimi bataljoni. Vsa ta pehota na je bila pod poveljstvom polkovnika Jana Dereanija, ki je obenem poveljnik 37. pešpolka.

— Reminiscenca. Bilo je po prevratu sredi novembra 1918. Italija, ki je bila zasedla demarkacijsko črto, se je pripravljala, da jo prekorači. Njene široko odprte oči so zrle tja do Celja, zlasti jej je bilo za Trboveljski premogovnik. Smatrala je nas Slovence za podjarjeni narod, enega izmed dedičev bivše monarhije, ki napram njemu ni treba imeti nobenih ozirov. Položaj je bil silno kritičen. Enako je Italija nameravala nastopiti napram Dalmaciji. Tu je sprožil dalmatinski poslanec dr. Smolčica misel, da nas preteče opasnost more rešiti le takojšnje ujedinenje z kraljevino Srbijo pod dinastijo Karađorđevićev. Predlagal je, da naj Narodno vijeće v Zagrebu nemudoma izvede ta državopravni akt. Predlog je prišel v razpravo na seji celokupne narodne vlade za Slovenijo. Predlog je pobijal z vso vehemenco tedanji poverjenik za notranje zadeve, češ, da si ne smemo preudicati niti glede oblike naše bodoče države niti glede dinastije. Proti tej nenadni opoziciji so nastopali po vrsti JDS pripadajoči poverjeniki dr. Tavčar, dr. Triller, dr. Ravnihar, dr. Pestotnik in — če se ne motimo — tudi sedanji minister dr. Kukovec. — Tega incidenta smo se spominjali, ko je prošle slavnostne dneve kot reprezentant Slovenije sprejemal kraljevič Aleksandra ter ga spremljal na vseh njegovih potih z redom Sv. Save prvega razreda odlikovani deželni predsednik dr. Brejc — v prvi narodni vladi poverjenik za notranje zadeve.

— Na polje! Radikalni so. To moramo priznati, naši Gosarji. Do temelja hočejo izpremeniti ljubljansko prebivalstvo in ga naseliti nanovo. Pri tem ne vprašajo, kam naj gredo proskribiranci in ali niso izobčeni tu po svoji zakonito pridobljeni pravici kot stari Ljubljančani ali kot socialno ali kulturno neobhodno potrebni nastavljenici. Trgovci, lekarji, uradniki, obrtniki ali umetniki, znanstveniki... vsem ukazuje dr. Gosar: »Na polje!« — Zdi se, da postavili pod kap tudi ravnatelj naše opere, gosp. Rukavina. Odpovedali so stanovanju njegovi gospodinj, hčeri stare ljubljanske obitelji in ženi ljubljanskega domovca. Ker je gospodinja ločena žena, so ji kratkoma ukazali: »Vrnite se k možu ali k staršem, vsekakor pa — na polje!« In zmetali so ji vzliz protestom pohištvo na cesto. Ravnatelj Rukavina je imel tik gledališča v njenem stanovanju malo sobo, ki jo je imel pred

sil je, naj mu puste sobo, ker mora ostati čim bliže gledališča, in delati so se, kakor da njegovo željo razumejo in upoštevajo. Ko pa se je odpeljal v Brno gostovat kot dirigent, so mu tudi postavili pohištvo na cesto. Deložirali so ga torej vzliz zagotovilo, da ostane na svojem mestu, v njegovi odsotnosti in brez pomisleka, kakšno škodo lahko utrpita zato deložirane in gledališče. G. ravnatelj Rukavina kot samec je seveda brez pohištva in tako ni imel ob svojem povratku iz Brna nobenega kottička, kamor bi sedel ali legel. Končno se je moral stisniti v gledališko operno pisarno, ki je obenem soba za skušnje s solisti. Na golem divanu je njegovo ležišče, usmiljena dama pa mu je posodila blaznino in pokrivač. No, Gosarji so mu končno vendarle odkazali novo sobo, toda tam na — Resljevi cesti! Sobo s prehodom skozi tujo kuhinjo, sobo z železno posteljo in enim stolom: to bodi stanovanje ravnatelja slovenske opere! Naši Gosarji imajo velik respekt pred kulturnimi delavci in umet. zavodi, o tem ni nobenega dvoma... Razume se, da g. Rukavina naše opere z Resljeve ceste ne more upravitelj, če mu socialno skrbstvo ne vpele telefona in preskrbi avtomobila. Zakaj peš dirkati na Resljevo cesto ne bo mogel niti on, niti njegovi člani.

— Razstava čipk. Na Osrednjem zavodu za žensko domačo obrt v Ljubljani, Turjaški trg 3, v II. nadstropju, je otvorjena skromna razstava učnih del zavoda in čipkarskih šol na Slovenskem do nedelje opoldne, 4. julija in sicer od 8. do 12. in od 14. do 17. ure. Osrednji zavod za žensko domačo obrt obstoji šele 4 mesece.

— Novinar iz Berlina. V Ljubljano je prispel znani korespondent »Berliner Tageblatt« dr. Lederer.

— Za koroške otroke je darovala tukajšnja koroška gospodarska družba 5000 K ob priliki cvetličnega dne za koroško mladino. Velikodušni in poštredni ljudje najpogostje zahvala in priznanje. Da bi imela mnogo posnemovalcev po vsej Sloveniji!

— Iz kamniškega okraja se nam piše: Kulturno delo, ki so ga započeli naši navdušeni pevci in pevke boje med našim narodom v tem okraju zadobilo velik pomen. — Prvič se zberemo vsi pod zastavo zedinjenih pevcev in s tem približamo v skupnem delovanju za prosep naše ga naroda. — Drugič pa doseže naš okraj prvo odlikovanje v sočutnem delu za zapuščene v vojski oslepele vojaške.

— Poštenost čast. Pomorski kapetan Branko Sirola je na Vidov dan dne 28. junija ob 16. uri pustil na mizici v vestibulu poštnega poslopnja denarnico, v kateri je bilo 3600 kron, 2000 italijanskih lir in 1 ček, vinkuliran na London v vrednosti 1400 funtov šterlingov. torej listnico s skupno vrednostjo 432.000 kron. To listnico je našel dijak Viktor Konjar, stanujoč v Gosposki ulici št. 3/II. ter jo je takoj oddal na policijskem ravnateljstvu, kamor je bil kapetan že prijavil izgubo. Djak je dobil nagrade 4000 K.

— Tatvina. Mehaniku Škaferju na Rimski cesti sta bili ukradeni dve avtokolesi z novimi plašči v vrednosti 20.000 kron.

— Razstava žanjskih ročnih del in risarskih izdelkov na I. mestni dekliški meščanski šoli pri Sv. Jakoba je odprta od 30. junija do 5. julija, vsak dan od 9. do 12. in od 2. do 6. — Dobrodošli vsi, ki se za to zanimajo.

— Popravek. Pri včerajšnjem poročilu o javnem nastopu ljublj. Sokola, se je izpustilo ime Mihaela Osvolda. Vodnik vrste na drogu je bil Janes Gostič.

— Christofor učni zaved vpisuje julija, avgusta in septembra vsak dan dopoldne in popoldne na Domobranski cesti 7.

Katoličanstvo v Ljubljani.

Zadnje dni smo pri nas doživeli nekaj zanimivega: »Slovenec« je priobčil, da je dr. Brejc, odgojitelj na regentovu naplavinu, naj

drugi spregovoril tudi te-le besede:

»Ko ste danes prvič stopili v neposredni stik s slovenskim narodom, se boste lahko uverili, da je ta narod verno katoliški.« — »Slovenski Narod«, ki je dobil oficijelni tekst dotičnega odgovora, pa objavlja: »Ko ste danes prvič stopili v neposredni stik s slovenskim narodom, se boste lahko uverili, da je ta narod globoko verski.« Beseda »katoliški« se torej pri obehu ni spregovorila, kar lahko potrdijo vsi navzoči, valic temu pa je osnani »Slovenec« celemu svetu, da je bila izgovorjena. In v resnici se je radi tega v ministrskem svetu dogodila mala praška med Protičem, ki je sedaj, ko ga ima dr. Korošec v rokah, silno navdušen za katoličanstvo, in med nekaterimi drugimi ministri. Da smo Slovenci v ogromni večini katoličani, to priznavamo vsi; če pa je treba pri vsaki najmanjši priliki to katoličanstvo pokladati na jezik, je dvomljivo vprašanje. Kadar je katoličanstvo v nevarnosti, takrat ga naglašaj; kadar ga pa nikdo ne preganja, ne jemlj ga na jezik, ker se bo drugače sodilo, da ga nosiš na jeziku, v srcu pa ne! — V Jugoslaviji uživa dandanes katoličanstvo, vsaj kar se tiče naših pokrajin, še več političnega vpliva, kakor ga je uživalo pod Avstrijo. Pa je vendar hotel dr. Korošec po vsi sili, da se mora regentu v Ljubljani povedati, to se pravi, takorekó v obraz zaletati, da je slovensko ljudstvo »verno katoliško«. Kaj naj je bil pomen teh besed? Da je naše ljudstvo katoliško, to je regent brez dvojbe že prej vedel; pomeniti pa je hotela beseda ne samo, da je ljudstvo katoliško, temveč da si želi tudi katoliškega vladarja. V očigled pripoznanemu fakti, da gotova duhovščina po slovenskih pokrajinah od pričetka prevrata pa do danes sistematično agitira proti dinastiji Karađorđevićev, da ni naše vere, da sta sedanjí kralj in njegov sin brezverca, da se zanju več ne moli tako, kot se je molilo svojčas za Franca Jožefa ali pa, recimo, kot se moli za turškega sultana v katoliških cerkvah Carigrada, in vočigled ravnatoka resnični okoliščini, da so gotovi župniki po deželi prigovaljati ljudstvu, da naj ne hodi regenta — tega brezverca! — v Ljubljano gledati, in vočigled istotako pripoznanemu fakti, da so duhovniški poglavarji ljubljanskih poslov tem poslom vbijali v glavo, da se ne smejo veseliti prihoda regenta, ker ni naše vere, da se bo pa pri njegovem posetu v Ljubljani kolikor mogoče najj pritiskalo, da postane katoličan, — bil je prvotni Brejčev govor po našem mnenju ne samo nepotreben, bil je naravnost brezakten, ker mora katoličan v vsaki državi po Kristusovih besedah: »Dajte cesarju, kar je cesarjevo« — spoštovati vladarja in pokoriti se mu brez ozira na njegovo konfesijo. To se je obdržalo tudi v ministrskem svetu, pa glejte čudo! Rohneti je začel na prvem mestu gospod Stojan Protič, češ da je to gola sitnost ljubljanskih liberalcev, iz katerih se je gospod minister pri ti priliki prav robato norčeval. Mi Stojanu Protiču to veselje privoščimo. On danes stoji pod vtisom klerikalne laži, da obsega slovenska napredna stranka kakih deset glav, in komaj čaka, da bi posekal še te glave. Mož hoče postati jugoslovanski Susteršič, in zategadelj ga čisto nič ne moti, da naj bi se oficijelno pripoznalo, da je na Slovenskem pravoslavje nekaj takega, kar imenuje Nemeo »minderwertig«. Za sedaj je srbskih Sunderland — če pater Protič ne vé, kaj je bil Sunderland pod angleškim kraljem Jakobom, mu bo to že razložil kak univerzitetni profesor v Beogradu — propadel, ker je bil mehki ministrski predsednik Vesnić mnenja, da ne gre, da bi se regentu kaj takega v Ljubljani drgnilo pod nos. Vseled tega je v oficijelnem govoru odpujal Protičevo »katoličanstvo«, kar je bilo čisto pametno. Mi šolimo, da katoličanstvo in pravoslavje med nami izhajata v miru in ljubezni in notemo oficijalnih preprirov o tem, je H pravoslavje manj vredno od katoličanstva. V Jugoslaviji obstoja namreč v resnici velika nevarnost, da se razsvana konfesionalni boj med pravoslavjem in katoličanstvom. Ta boj bi bil največje hudodelstvo nad jugoslovansko državo; vnel se bo pa, če se bo pri oficijalnih prilikah oficijalno naglašalo, da je v vsej državi katoličanstvo nekaj takega, da mora stati tudi nasproti dinastiji na prvem in edinem mestu. Mi nimamo nič proti temu, če hoče g. Protič postati nekaj cerkovnik dr. Korošca; ta minister se, kakor je videti, ni spokoril, ker je dal v »Slovenec« tiskati govor v obliki, kakor je ministrski predsednik ni odobril. Varujmo se kulturnih bojev, varujmo se konfesionalnih preprirov, ker bomo drugače kmalu tam, da nas bo katoličanstvo nekako tako ločilo od srbskega naroda, kakor loči že stoletja Hrvate in Srbe! Svojega vladarja ne pustimo navleči v ta prepri, in vsakega katoličana prva dolžnost je, da ga ljubi ravno tako, kakor je katoliški Nemeo ljubil svojčas protestantskega svojega dinastijo, in da mu iskreno vsaj tisti respekt, kakor ga iskanoje turški katoličanstvo svojemu sultanu. V tem pogledu smo prav občutljivi. Zato nam je videlo potrebno o tem pisati, pa bodi to Protiču — Sunderlandu vso ali ne!

Kultura.

— »Glasbeni Matice«. Rodni letni občni zbor »Glasbene Matice« se vrši v sredo, dne 14. junija 1920 ob 8. zvečer v dvorani »Glasbene Matice« s statutariznim dnevnim redom. — Odbor.

— »Glasbeni Matice«. Povez in povelje »Glasbene Matice« najde vsi občani, in

pridejo danes, v petek, dne 2. julija, zvečer ob 8. k našemu posvetovanju zaradi izleta na Koroško in Glasbeno Matice.

— »Slovenski Pravnik«. zbornik 1—4, je izšel z naslednjo vsebino: Dr. H. Steška: K vprašanju organizacije naše države. — Univ. prof. dr. Pitanic: Postanek in razvoj lige narodov v letu 1919. — Univ. prof. dr. Skumović: Razmerje priznivnih razlogov in sodbenih razlogov. — Dr.

Fr. Goršič: Pravo bodočnosti. — Univ. prof. dr. Dolenc: Kazensko pravosodstvo na bojnem polju. — Evidenčni reki višjega deželnega sodišča v Ljubljani. — Iz pravosodne prakse: A. Civilno pravo. B. Kazensko pravo. (»Gospodin Franjo«). — Književna poročila (Recenzija prof. dr. Pitanica o dr. Sagadinovi knjigi »Naš sadašnji ustavni položaj«). — Juridična fakulteta v Ljubljani. — Razne vesti.

Telefonska in brzjozna poročila.

SOKOLSKA SLAVNOSTI V PRAGI.

LDU Praga, 30. junija. Današnji obhod Sokola je bil najimpozantnejši od vseh dosedanjih. Udeležilo se ga je 50.000 Sokolov in Sokolic ter 900 Sokolov na konjih, veliko število Jugoslovenov, dalje gostje iz Amerike, Francije, Belgije, Švedske, Rusije, Ukrajine in drugih držav. Zastave sokolskih društev iz vzhodne Slezije so bile ovite s črnim florum. Pri poklonitvi mestu Pragi pred staromestno hišo sta govorila dr. Scheiner in mestni župan dr. Baxa. Pri javni telovadbi je izročil londonski lordmajor Wallenfield vodji Česke Obce Sokolske Vaničku srebrni venec. V ponedeljek zvečer je bil pri jugoslovanskem poslaniku Ivanu Hribarju pozdravni večer, katerega se je udeležil tudi predsednik čeho-slovaške republike Masaryk. Masaryk se je zahvalil za pozdrav in je v prisrčnem govoru poudarjal prijateljstvo med Čehi in Jugoslovenci. To prijateljstvo se mora metodično in v najkrajšem času izobličiti. Danes ob 9. dopoldne se je vršilo izvanredno zborovanje Česke Obce Sokolske. Ob 10. dopoldne se je vršila na otoku Zofin velika vidovdanska slavnost, ki so jo praznovali Jugoslovenci. Ob tej priliki se je vršil tudi slovesen javni nastop jugoslovanskih telovadcev. V imenu tržaških Slovencev se je poklonil predsedniku Masaryku dr. Wilfan. Predsednik Masaryk je prisrčno pozdravil zastopnike in je v daljšem govoru povpraševal po položaju v zasedenem ozemlju.

LDU Praga, 30. junija. Zadnji dan oficijelne sokolske slavnosti zapuščaj posamezne sokolske čete Prago. Ljudstvo jih navdušeno pozdravlja. Jutri odideta angleški lordmajor in zastopnik mesta Pariza. Pri vidovdanski slavnosti, ki se je vršila danes dopoldne na Zofinu, je govoril o pomenu slavnosti v slovenskem jeziku filozof Ferdo Kozak, v českem medicince Bogoljub Konstantinovič Po govorih je nastopil v javni telovadbi jugoslovanski akademski Sokol iz Prage z motivom osvobođenja in združenja. Voja Jovanović je prednašal Rakičevu pesem. Pevsko društvo »Jadrana« pa je odpele nekaj narodnih pesmi. Slavnost je zaključila živa slika jugoslovanskih Sokolov in Sokolic. Ki je predstavljala osvoboditev. Slavnosti so prisostvovali jugoslovanski poslanik Ivan Hribar, župan dr. Baxa, dr. Schneider, zastopniki Londona in Pariza ter Lužiški Srbov. Dopoldne je deputacija jugoslovanskih Sokolov položila na Husov spomenik venec. Popoldne je bila javna telovadba za delavce, ki je došlo v ogromnem številu. Zvečer je bil v Obecnem domu jugoslovanski koncert. Ob sedemnajstih je francoski poslanik sprejel tuje goste. Pozornost je vzbujalo dejstvo, da se za Italijane ni posebno brigalo in da so bili popolnoma v ozadiju.

PROSLAVA ZMAGE V BEOGRADU.

LDU Beograd, 30. junija. »Balkan« javlja: Menihi samostana Hilandara so se odločili prinesiti v Beograd zastavo srbskega carja Dušana in jo na najsvetanejši način izročiti prestolonasledniku kraljeviču Aleksandru v znak najvišjega odlikovanja in kot simbol zmage. Ta svečanost bo imela splošen narodni in državni značaj. Ob tej priliki se bo vršila tudi proslava zmage in triumfalni obhod naše vojske skozi Beograd s prestolonaslednikom Aleksandrom na čelu.

UREDITEV PLAČ.

LDU Beograd, 30. junija. Beograjska »Politika« doznava, da se bo istočasno z regulacijo plač civilnih uradnikov rešilo tudi vprašanje častniških plač. Že na veliki anketi, ki se je prošle zime bavila s tem vprašanjem, so poizkusili tudi častnike uvrstiti v razrede. Vendar takrat ni bilo mogoče doseči sporazuma. Sedaj pa so premagali še zadnje ovire in so tudi častnike uvrstili v činovne razrede. Po načrtu, ki se sedaj izdeluje v vojnem ministarstvu, je razdelitev naslednja: I. razred vojvoda, II. razred armijski general, III. divizijski general, IV. polkovnik, V. podpolkovnik, VI. major, VII. kapetan I. razreda, VIII. kapetan II. razreda, IX. poručnik, X. potporučnik. Plače posameznega razreda odgovarjajo plačam civilnih uradnikov istega razreda. Potemtakem prikažejo častniki svoje službovanje že s X. razredom, dočim se vrstni civilni uradniki pri vatonu šele s XI. plačilni razred, Vojvoda bo

imel torej čin ministrskega predsednika, dosedaj pa je imel čin ministra. Poleg častniških plač se bo znatno izboljšalo tudi gmotno stanje podčastnikov. Ista komisija, ki je izdelala načrt o ureditvi plač civilnih uradnikov, bo pod predsedstvom g. Marka Gjurčiča izdelal tudi načrt za ureditev plač častnikov.

KONEC AVSTRO - OGRSKE BANKE PRI NAS.

LDU. Dunaj, 1. julija. (DKU). Kakor doznava »Neues Wiener Tagblatt«, je med Avstro - ogrsko banko in jugoslovansko Narodno banko došlo do sporazuma, po katerem prevzame z današnjim dnem Narodna banka podružnice Avstro - ogrske banke v Jugoslaviji.

NEMIRI V ITALIJI.

Rim, 29. junija. Lstli poročajo iz Rimina: Tu so se pojavili hudi nemiri. Anarhisti so oborožili delavce, ki so oplenili vse trgovine. Med uporniki in karabinjerji je prišlo do krvavega spopada. Del vojaštva se je pridružil upornikom.

Rim, 29. junija. V Forliju so vzbruhnili krvavi nemiri. Vojaštvo se je uprlo. Uporniki so zasedli kolo-dvor.

Rim, 29. junija. V Ceseni so se polastili oboroženi uporniki občinske hiše. Med uporniki in vojaštvom je prišlo do krvavih bojev, v katerem je obležalo veliko število mrtvih in ranjenih. Uporniki so oplenili dve trgovini z orožjem. Tudi v drugih krajih provincije Romagne je prišlo do krvavih spopadov med uporniki in karabinjerji.

ODREDBE ITALJANSKE VLADE PROTI BOLJŠEVIKOM.

Rim, 29. junija. Vlada je izdala ostre naredbe, da uduši s silo vsak upor s strani boljševikov in anarhistov. Ker je pretrgana z Ancono brzjozna, telefonska in železniška zveza, občuje vlada z oblastmi v Anconi potom brezžičnega brzjozna in je poslala tja 100 oklopnih avtomobilov z velikim številom karabinjerjev in kraljevskih straž.

Gospodarske vesti.

— g. Nov maksimalni cenik za dimnikarska dela v Ljubljani. Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, določilo je z razpisom z dne 16. junija 1920, št. 4037, nov maksimalni cenik za dimnikarska dela v Ljubljani. Ta cenik je dobiti v mestne ekspeditu proti plačilu stroškov.

BORZE.

LDU, Zagreb, 29. junija. Devize: Berlin 185—190, Italija 410—450, London 270—280, New York 0—65, Pariz 500—575, Praga 170—175, Švica 0—1300, Dunaj 45—46.50. — Valute: Ameriški dolarji 61—62, avstrijske krone 47—48, carski rublji 120—125, francoski franki 0—580, napoleondor 280—285, nemške marke 175—180, romunski lei 173—178, italijanske lire 430—450, turške lire v zlatu 300—320, čehoslovaške krone 150—170.

— g. Borze. LDU. Dunaj, 30. junija. (OTU). Amsterdam 5800, Berlin 483.50, Curih 2790, Kristijanija 2700, Kodanj 2500, Stockholm 3225. Valute: nemške marke 484.50, romunski lei 320, bolgarski lei 280, švicarski franki 2765, francoski franki 1200, italijanske lire 900, angleški funti 580, ameriški dolarji 145, carski rublji 220. Tečaj v prostem prometu: Zagreb 210—232, Budimpešta plačila pošne hranilnice 95—105, plačila v madžarskih žigovanih kronah 95—105, madžarske žigovane krone 95—105, Praga 363—383, Varšava in Krakov v poljskih markah 108 do 122, čehoslovaške krone 5000aki 363—383, čehoslovaške krone manjši bankovci 364—384, novi dinarji 850 do 900. LDU. Curih, 30. junija (OTU). Borza. Devize. Berlin 1430, Holandija 195.75, New York 549, London 21.78, Pariz 45.20, Milan 33, Bruselj 47.40, Kodanj 90.25, Stockholm 121.50, Kristijanija 94.75, Madrid 91, Buenos Aires 230, Praga 12.85, Zagreb 7.40, Budimpešta 8.60, Varšava 8.90, Dunaj 3.88, avstrijske žigovane krone 3.90. LDU. Praga, 30. junija (OTU). Borza. Devize. Beograd 237, Zagreb 59, Dunaj 56.50. Valute. Jugoslovanski dinarji 233, avstrijske krone 25.50.

Sokolstvo.

— Župni zlet Celjske sokolske župe v Zagorju ob priliki Sokolskega obstoja in 10letnice otvoritve Sokolskega doma v Zagorju ob Sevi je bil predstavljena mlada zveza. Na 372. zvezi, ki jo

ksandra na nedeljo dne 4. julija 1920. Spored in vse ostalo ostane kakor je bilo določeno za 27. junija t. l. Vabimo vsa sosedna društva k udeležbi in jih prosimo, da se ozirajo na našo prireditev.

Sokol Polje priredi v nedeljo, dne 4. julija svojo prvo javno telovadbo po osem-mesečnem telovadnem delovanju. Nastop se vrši na prostoru vevške papirnice v Vevčah (tik telovadnice). Po nastopu velika vrtna prireditev istotam v gozdu. Začetek ob pol 16. Vabijo se vsa bratska društva in sokolsko občinstvo, da se tega našega prvega nastopa po možnosti udeležijo v čim večjem številu. Dne 4. julija vsi v Vevčah!

Turistika in sport.

— Plavalna tekma na Bledu. Sportni odsek Saveza jugoslovenske srednješkolskih organizacij namerava prirediti v sredini meseca julija na Bledu plavalno tekmo. V ta namen se je stvoril pripravljalni odbor, ki bo skrbel za prireditev tekme in druge odobnosti. Tovarishi, ki so se prijavili odboru kot plavalci, oziroma kot funkcionarji, oni, ki se še žele prijaviti in oni, ki se zanimajo za sport, naj se sigurno udeležijo odbovne seje, ki se bo vršila v petek, dne

2. julija ob 15. v mali dvorani Mestnega doma (Preporod). Ako želi kdo potrebnih informacij, naj se obrne na tovarisha L. Khama, Miklošičeva cesta 8/III. Podpisani odsek se pa obrača na vse rodoljubne, ljubiteljske sporta in dijaštva, da prispevajo bodisi v denarju, bodisi v predmetih, ki so pripravni za častna darila tekmovalcem. V ta namen se bo stvorilo nekaj skupin dijakov, ki bodo s potrjenimi nabiralnimi polami in legitimacijami hodili nabirat. — Sportni odsek SJSO.

— Kadilnikova koča 1835 m vrh Golice je temeljito prenovljen in vse popravke dogotovljene. — V nedeljo dne 4. t. m. bo slovesna otvoritev ter vabimo tja gor vse turiste iz Posavja predvsem pa še planince in planinke iz Podravja.

Društvene vesti in prireditve.

— Prvi jugoslov. citrarski klub »Favorit« vpišuje gojence v svojo šolo za leto 1920/21 dne 1., 2., 3. in 4. julija 1920 od 9. do 11. dopoldne in od 1. do 4. popoldne v šolskem poslopiju na Ledini, Komenskega ulica. Pri vpisovanju je vplačati običajno

vpisnino in članarino; učnina se bo šele meseca oktobra plačevala. Primesti je seboj rojstni list in zadnje šolsko spričevalo.

— Splošno slovensko žensko društvo priredi predavanje v petek 2. julija ob pol 7. (pol 19.) v društveni sobi, Rimska cesta 9, pritičje, desno.

— Podporno društvo gasilcev tobačne tovarne v Ljubljani naznanja, da se vrši dne 4. julija 1920 (v slučaju slabega vremena dne 11. julija 1920) na vrtu gosp. Slamiča na Glincah ob priliki 40letnice društva delovanja vrtna veselica. Ob 2. popoldne sprejem gasilskih društev pred tobačno tovarno, potem odkorakanje z godbo na Glince. Začetek veselice ob 3. popoldne, pri kateri svira godba jugoslov. železničarjev. Na sporedu je srečolov, šaljiva pošta, prodajanje cvetk itd. Vstopnina 6 kron. Za dobro jed in pijačo preskrbljeno. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

— Prvi jugoslov. citrarski klub »Favorit« naznanja, da se prvo šolsko leto v citrarski godbi in teoriji prične z dnem 1. oktobra in sicer v prostorih prve meščanske ljudske deske šole na Ledini, Komenskega ulica.

— Člani kovinske zadruge dobe železo v skladišču T. Korna, Ljubljana, Resljeva cesta.

Aprovozacija.

— Mast in moka se dobi, dokler je zaloga, v prosti rasprodaji in vojni prodajalni na Poljanaki cesti št. 15. Kilogram masti stane 41 K in kg moke 13 K.

— Gostilničarji, člani zadruge za ljubljansko okolico dobijo sladkor v zadrugini pisarni, Ljubljana, Gospodarska cesta 16 pri Levu.

Polzvedbe.

Izgubil sem v nedeljo dopoldne med 9. in 10. uro na Marilinem trgu listnico z denarjem in z raznimi, zame važnimi listinami. Najditelja prosim, naj mi vrne samo listnico z listinami na naslov, ki je v listnici, denar pa lahko obdrži kot nagrado.

Izgubil se je dne 30. junija ob 41. od trgovine Kette do glavne pošte zlat starinski ulan. Prosi se pošteni, naj ga odda proti dobri nagradi v upravnistvu »Slovenskega Naroda«.

Izgubila se je v torek, dne 29. m. m. možka ura z verižico, znamka »Omega«. Pošten najditelj na jo vrne proti nagradi, Celovška cesta 32, v gostilni.

— Izgubil se je v ponedeljek dopoldne v Zgornji Šiški svilen šal. Najditelj naj ga odda proti dobri nagradi v upravnistvu »Slov. Naroda«.

— Izgubila se je dne 27. m. m. neka gospa zlato zapetnico v sredini Koslerjevega vrta v drevoredu pri špalirju v narodni naši. Gospa ni lastnica te zapetnice. Dotična oseba, ki jo je pobrala (priči dva Sokola, znana je tudi Sokolovemu društvu) naj jo odda na policiji, Krakovski nasip, Krakovo.

— Izgubila se je v nedeljo na Koslerjevem vrtu ročna beneška torbica s zlato verižico in obeskom. Najditelj se naproša, da jo prinese proti visoki nagradi v trgovino T. Mencinger, Resljeva cesta št. 3.

— Oseba, katere je vzela na glavni pošti denarnico z lirami in zlato uro, se opominja, naj jo takoj vrne na upravnistvo »Slov. Naroda«, ker je bila opazovana.

Glavni urednik:
Rasto Pustoslemšek.
Odgovorni urednik:
Božidar Vodeb.

Proda se bel otroški voziček z gumijevimi kolesi, za spanje in ležanje za 1.800 K ter otroško perilo in čevlji. Ogleda se od 10.—2. popoldne pri Potočniku, Tabor 2.

Mesečno sobo s hrano ali brez hrane išče dobro situiran uradnik za takoj. Ponudbe pod: »Soba s hrano 4755« na upravnistvo Slov. Naroda.

Hiša se proda v Ljubljani. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda.

Gospodična se sprejme na stanovanje. Kje, pove uprava Slov. Naroda.

Hišni posestnik ali oskrbnik, ki mi bi 2 sobi s kuhinjo in s pritlikinami v sredini mesta, dobi nagrade sojenj drv na leto v dobi 5 let. Ponudbe pod: »Usmiljenja vredni uradnik 42/4746« na upravo Slov. Naroda.

Francoščino ali latinščino na letovišču ali drugod izven Ljubljane bi poučeval ob počitnicah profesor. Cenj. ponudbe pod: »Hugo 4750« na upravnistvo Slovenskega Naroda.

OGLEJE in DRVA se kupijo.

Ponudbe na Anončno ekspedicijo, Al. Matelič, Ljubljana.

Pisalni stroj, malo rabljen, »Adler« model 15 ali »Smith Premier« model 10, se po ugodni ceni proda. Na ogled v pisarni tvrde Paternost & Remic, Ljubljana, Rimska c. 2.

Sladkor

v kockah razpošilja dokler traja zaloga in sicer: pri odjemu najmanj 50 kg po 64 K za kg, pri odjemu najmanj 500 kg po 62 K za kg.

Dalje dobavlja po naročilu franco vsaka postaja v Sloveniji samo vagonke pošiljatelj: Banatsko pšenico po 700 K za 100 kg, Zdravo koruzo 480 K za 100 kg. Za solidnost blaga se jamči ter se priporoča trdka.

Paternost & Remic, Ljubljana, Rimska c. 2.

Brzjavi: PAREM, Ljubljana.

Naznanilo

P. n. občinstvu ter mojim cenjenim odjemalcem v vednost, da bo moja trgovina od 1. julija do 1. avgusta t. l. vsled dopusta osobju zaprta.

Ant. Krisper, Ljubljana, Mestni trg št. 26.

Drva in ogleje

se dostavlja na dom najceneje Srebotnjak, Kolodvorska ul. 31. Istotam se kupi večja partija ogleja za izvoz.

Bencinov motor 4-6 HP na kolesih se proda. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda.

Dve prazni sobi ali večje stanovanje išče v Ljubljani mirna odlična rodina treh oseb. Prevzame v najem tudi meblirano stanovanje od rodbine, ki namerava odpotovati na najmanj dvame-sečne počitnice ter se zaveže izprazniti stanovanje takoj ob nje povratku. Zagotovi se povrnitev vsake poškodbe v obliki pologa gotovine. Ponudbe pod: »Stanovanje« na glavno pošto Ljubljana (poštni predal 165).

Zemljna ponudba!

27 let star trgovec večje postave s trgovino na provinciji in večjim premoženjem se želi spoznati z gospodično srednjega stanu, katere ima veselje do trgovine, mogoče hči trgovca ali gostilničarja na provinciji in hči dobrih staršev, dobro naobražena s premoženjem. Le resne ponudbe s sliko, katere se v neugodnem slučaju pod strogo diskretnostjo vrne je poslati pod: »Velika bodočnost 4749« na upravnistvo Slovenskega Naroda.

zdravniško priporočeno vino v steklenicah se zopet dobiva »pri Dalmatincu« v Sodni ulici št. 4.

Parni stroj

30 HP se takoj proda. Natančneje pri trdki „IMPEX“ Ljubljana, Krekov trg št. 10.

VABILO na 2. redni občni zbor Slov. Soc. Matice v Ljubljani reg. z. z. o. z. ki se vrši

v nedeljo, 18. julija ob 10. dop. v mali dvorani Mest. doma v Ljubljani.

DNEVNI RED:

1. Poročilo upravnega sveta in nadzorstva.
2. Potrdilo letnih računov.
3. Citanje revizijskega poročila.
4. Volitev upravnega sveta in nadzorstva.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

Za upravni svet: R. Golosh

Švedske žigice

uz najnižjo ceno na veliko i malo, najbrža dobava, prodaje: »Sava« d. d. za uvoz i izvoz, Zagreb, Paromlinska cesta kbr. 1.

4748

Kupim prsne opreme (Brustgeschirr) za par majhnih konj. Košenina, Kolodvorska ulica.

Prodajo se štedilniki, vratica za dimnikove in motorno kolo 3 1/2 HP. R. Vasle & drug, Glince 132 pri Ljubljani.

Prodaja se več mladih psov.

Kolodvorska ulica št. 7.

Ruska dama, večja francoskega, angleškega in nemškega jezika, daje pouk v ruskem in francoskem jeziku. Naslov pove upravnistvo Slovenskega Naroda.

Ruski agronom, akademik in zemljemer sprejema naročila za izdelavo novih zemljiških načrtov in vsakovrstne pomnožitve stavbnih in zemljiških načrtov. Naslov v upravnistvu Slov. Naroda.

Prodaja se zaradi selitve šivalni stroj, Singer, v dobrem stanju, zelo ceno. Poizve se v Belgiji. Vojašni. Invalidnica, 2. oddelk, pritičje, Rimska c. 3.

Stavbna parcela na zelo lepem prostoru v sredini mesta, cca 500 kvadratnih metrov se proda. Ponudbe pod: »Stavbna parcela 4770« na upravnistvo Slov. Naroda.

Trstje za strope izdeluje in prodaja na debelo in drobno po K 4-80 pri večjih naročilih znaten popust. Steiner Anton, Ljubljana, Jeranova ulica 13, Trnovo.

Kompanjinka. Katera gospodična ali vdova ima veselje sodelovati s trgovino, naj noda natančne ponudbe pod: »Srečolov 4715« na upravnistvo Slov. Naroda.

Hiša v Mariboru, blizu kolodvora, pri- bno, merna za trgovino z lesom z velikim prostorom za skladišče se proda. Ponudbe pod: »Hiša 4690« na upravo Slov. Naroda.

Prodaja lesa. V Kočevski Reki se odda 2000—3000 smrčkovih in bukovih debel najvišjemu ponudniku. Več pove Josip Jaklič v Hutterhäuser pri Kočevju, ki tudi do 10. julija t. l. sprejema ponudbe.

Prodamo: vagon stare medenine in druge kovine, večjo množino starega bakra, nove papirne in stare jutaste vreče, 5 vagonov starih vojaških čevljev, bakrene žice kakor tudi izolirane in razni drugi stari material. Adolf Kraus starij, Osijek.

la ulje od koščica, sumpor, kava, papar, oceno kiselinu, cigaretni papir, kolomaz, plinsko ulje i drugo nudja uz naj-ljeftinije cijene

Berthold Neumann

Zagreb. Poslovnica: Hita 73. Telefon Interurb: 277. Brzjavi: EMGROS.

Miši - podgane stenice - ščurki

in vsa zalega mora poginuti ako upotrebite moja najbolj iskušena in povsodi hvaljena sredstva kakor: proti poljskim mišim 10 K; za podgane in miši stane 10 K; za ščurke 10 K; a posebno močna vrsta 20 K; posebno močna tinktura za stenice 10 K; uničevalec moljev 10 K; prašek proti mrčesom 6 in 12 K; mazilo proti ušem pri ljudih 6 in 10 K; mazilo za uši pri živini 6 in 10 K; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenadi (uničevalec rastlin) 10 K; prašek proti mravljam 10 K; mazilo proti garjem 10 K. Pošilja po povzetju Zavod za eksport M. Janker, Zagreb 13., Petrinjska ulica 3.

vsakovrstne življne potrebščine Gjorgje Grujić Beograd, Miletića ul. 15.

Pisalni stroj „Adler“ s cirilico in vidno pisavo, dobro ohranjen, se takoj proda. Naslov pove uprav. Slov. Naroda.

Trgovski učenc močne postave iz dobrih šolskim uspehom in sprječevalom se sprejme pri trdki Rudolf Pevec v Mozirju.

Konzulat Čehoslovaške republike

izide

gospodično

za pisanje na stroju. Predpogoj znanje slovensčine, po možnosti češčine. Nastop takoj; plača po dogovoru. Reflektantije naj se zgleda pri Čehoslovaškem konzulatu — Hotel Union št. 7.

Bukova drva

po 1 m dolga, lepa, sekana v septembru 1. 1919, se prodajo po 150 K kubni meter tudi na drobno. Poizve se v Anončni ekspediciji Al. Matelič, Ljubljana.

Lasne mrežice

najceneje naravnost od Ivana Marout, Zalec, Slovenija.

Preparacija ženskih las, izdelovalnica lasnih mrežic. Najmanjša oddaja 6 tucatov.

Naslednici Pere K. Kostića

Fižulja: Beograd-Sava. Telefon 497. Uvozna i izvozna trgovina raznog diveta. Velika pecara spirita i rakije. Glavnišarska radnja: Josipović, Kostić i Popović, Beograd-Sava. Telegrami: FERUM.

Asistent očesnega oddelka dež. bolnice

dr. Leopold Ješe

je pričel ordinirati za očesne bolezni na Dunajski cesti 17./I. od 1/2 2.—1/2 3. ure pop.

Cene so padle! Kje? Samo v veletrgovini

Alojz Dularja

popreje Oskar Reitter v Slovenijemgradu. — Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem izdatno znižal cene pri vsej zalogi kakor pri: manufakturi, špeceriji in železnini. Prodajam koruzno moko po 6—K, koruzni zdrob po 6-50 K. Dobi se tudi sladkor in rogaška slatina v poljubni množini. — Za obilen obisk se priporočam z odličnim spoštovanjem ALOJZ DULAR.

Pridite vsi in prepričajte se!

: Bielo bačko vino :

puno okusnije i tečnije od banatskoga prodaje se na vagone uz vrlo povoljne cene kao i od 50 lit. dalje, te razna hrvatska, moslavačka i dalmatinska vina. Poslovnica Jurišić ul. 10. Telefon 20-16. — Podrum Nikolić ul. 12. Telefon 10-76.

Andrija Golubić, Zagreb, trgovina vina na veliko.

Zastupnik za Sloveniju Ivan Kožal, Ljubljana, Tržaška cesta br. 27.

Poslovođa lesne stroke,

izurjen na večji žagi kot vodja, v zaračunanju delavskih plač kakor tudi v ku- bičnih računih, želi vsled prodaje obrata premeniti svojo službo. Ponudbe na Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana.

4763

Izplačila v Avstriji, nakup terjatev v Avstriji, nakup vseh valut preskbi po najkulantnejših pogojih Bankhaus STULLER & Co., Graz, Raubergasse 20. Brzjavi: Bankkompanie. Telefon št. 1196.

BENCIN

725/740 v železnih sodih po 400 kg po 39 K kg loco Ljubljana prispe v približno 14 dneh.

Naročila prevzema

tehn. - industrijsko podjetje, d. z. o. z., Ljubljana, Gradišče šte. 9.

PROMET

Za inseratni del odgovoren Valentin Kopitar.

Prvovrstna jajca komad po K 1-20, plavači (Schwimmer) po 50 vin. nudi Em. Supanc v Rogatcu

Proda se možko kolo, kopalna banja iz kovine, električna svetiljka (viseča) ter dva bakrena ponikljana svetilnika za sveče. Naslov pove uprav- ništvo Slov. Naroda.

4649

Tvornica cigaretnih stročnic na Dunaju,

popolnoma na novo urejena, se zaradi obolesti gospodarja proda prav ceno. Šest Ladsteinerjevih strojev z napravo, potrebnim orodjem in motorji, strojem za rezanje ustnikov, okoli 600.000 praznih že gotovih kartonov, zaloga že izgotovljenih stročnic ter surovine za eno leto se eventualno tudi lahko prev- zamejo. G. & F. Bodanzky, Wien II. lig- plat 2.

4751

Trgovina na deželi pri farni cerkvi s prestavami, Neckarsulm, se proda. Ponu- dbe pod »Brez konkurence 4689« na upravo Slov. Naroda.

4689

Motorno kolo 4 HP s prestavami, Neckarsulm, se proda. A. Maček, Vrhnika 248.

4708

Ker nujno potrebujem večje stanovanje, zamenjam svoje

mezaninsko stanovanje v vili: kuhinja, soba, pritlikline za večje stanovanje po možnosti 2 sobi, ka- binet, kuhinja proti nagradi 1000. — K in brezplačno poučevanju glasbe. Po- nudbe pod »Glasbenik/4754« pošto le- plat 2.

4754

Zahvala.

Za mnogobrojne izraze sočutja in tolažbe ob smrti svojega nepozabnega soproga, gospoda

Rudolfa Jegliča

izrekam najiskrenejšo zahvalo.

V ŽELEZNIKI, dne 29. junija 1920.

Amalija Jeglič.

Asistent očesnega oddelka dež. bolnice

dr. Leopold Ješe

je pričel ordinirati za očesne bolezni na

Dunajski cesti 17./I. od 1/2 2.—1/2 3. ure pop.

Cene so padle! Kje? Samo v veletrgovini

Alojz Dularja

popreje Oskar Reitter v Slovenijemgradu. — Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem izdatno znižal cene pri vsej zalogi kakor pri: manufakturi, špeceriji in železnini. Prodajam koruzno moko po 6—K, koruzni zdrob po 6-50 K. Dobi se tudi sladkor in rogaška slatina v poljubni množini. — Za obilen obisk se priporočam z odličnim spoštovanjem ALOJZ DULAR.

Pridite vsi in prepričajte se!

: Bielo bačko vino :

puno okusnije i tečnije od banatskoga prodaje se na vagone uz vrlo povoljne cene kao i od 50 lit. dalje, te razna hrvatska, moslavačka i dalmatinska vina. Poslovnica Jurišić ul. 10. Telefon 20-16. — Podrum Nikolić ul. 12. Telefon 10-76.

Andrija Golubić, Zagreb, trgovina vina na veliko.

Zastupnik za Sloveniju Ivan Kožal, Ljubljana, Tržaška cesta br. 27.

Poslovođa lesne stroke,

izurjen na večji žagi kot vodja, v zaračunanju delavskih plač kakor tudi v ku- bičnih računih, želi vsled prodaje obrata premeniti svojo službo. Ponudbe na Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana.

4763

Izplačila v Avstriji, nakup terjatev v Avstriji, nakup vseh valut preskbi po najkulantnejših pogojih Bankhaus STULLER & Co., Graz, Raubergasse 20. Brzjavi: Bankkompanie. Telefon št. 1196.

BENCIN

725/740 v železnih sodih po 400 kg po 39 K kg loco Ljubljana prispe v približno 14 dneh.

Naročila prevzema

tehn. - industrijsko podjetje, d. z. o. z., Ljubljana, Gradišče šte. 9.

PROMET

Za inseratni del odgovoren Valentin Kopitar.